

1	2	3
1701.9	-	Остало:
1701.99	- -	остало:
1701.991	- - -	шећер од шећерне трске, рафинисан
1701.992	- - -	шећер од шећерне репе, рафинисан

2. Права из тачке 1. ове одлуке на увоз јунећег и свињског меса, маслаца, шећера и јестивог уља остварују се на основу решења о извршеној расподели контингената, које издаје Савезни секретаријат за економске односе са иностранством у сарадњи са Савезним секретаријатом за трговину, Савезним секретаријатом за пољопривреду и Привредном комором Југославије.

3. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”, а примењиваће се до 31. децембра 1990. године.

Савезно извршно веће

Е. п. бр. 466
21. новембра 1990. године
Београд

Председник,
Анте Марковић, с. р.

1086.

На основу члана 52. тачка 2. Закона о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ”, бр. 43/86), савезни секретар за пољопривреду издаје

НАРЕДБУ

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА НАРЕДБЕ О ЗАБРАНИ УВОЗА У СОЦИЈАЛИСТИЧКУ ФЕДЕРАТИВНУ РЕПУБЛИКУ ЈУГОСЛАВИЈУ ПОШИЉКИ СВИЊА И ПРОИЗВОДА И СИРОВИНА ПОРЕКЛОМ ОД СВИЊА ИЗ КРАЉЕВИНЕ БЕЛГИЈЕ

1. Наредба о забрани увоза у Социјалистичку Федеративну Републику Југославију пошиљки свиња и производа и сировина пореклом од свиња из Краљевине Белгије („Службени лист СФРЈ”, бр. 28/90) престаје да важи.

2. Ова наредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”.

Бр. 110-06-026/006
20. новембра 1990. године
Београд

Савезни секретар за
пољопривреду,
др Стево Мирјанић, с. р.

1087.

На основу члана 81. став 1. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 37/88), а по прибављеном мишљењу Савезног секретаријата за унутрашње послове, директор Савезног завода за стандардизацију доноси

ПРАВИЛНИК

О ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА ЗА ЗАШТИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА И УРЕЂАЈА ОД ПОЖАРА

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником одређују се технички нормативи за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара и за заштиту од ширења пожара на објекте у близини ових постројења и уређаја.

Одредбе овог правилника примењују се приликом

пројектовања, изградње, коришћења и одржавања електроенергетских постројења и уређаја за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије.

Члан 2.

Одредбе овог правилника не односе се на електроенергетска постројења и уређаје у просторијама угроженим од експлозивне атмосфере или запаљиве прашине, у просторијама у којима се ради са експлозивима и у рудницима са подземном експлоатацијом, као ни на постројења електричне вуче.

II. ЗАШТИТА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА И УРЕЂАЈА ЗА ПРОИЗВОДЊУ, ПРЕНОС И ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОД ПОЖАРА

1. Мере заштите од пожара

Члан 3.

Ради смањења опасности од пожара у електроенергетским постројењима морају бити испуњени следећи услови:

- 1) електричне ротационе машине, енергетски трансформатори и други електрични апарати и уређаји морају бити заштићени од кратких спојева, земљоспојева, опасних пренапона и недозвољених оптерећења;
- 2) електрични расклопни апарати морају бити без уља или са мало уља;
- 3) сви апарати и уређаји морају се правилно користити и редовно одржавати.

Члан 4.

Мере заштите од ширења пожара су:

- 1) избор погодне локације електроенергетског постројења и погодног размештаја опреме и уређаја који садрже запаљиве течности;
- 2) мере за брзо одвођење запаљивих течности;
- 3) подесно груписање опреме у пожарне секторе, водени рачуна о њеној намени, значају и пожарном оптерећењу;
- 4) правовремено и поуздано откривање и јављање насталог пожара;
- 5) постављање уређаја за гашење пожара на местима угроженим од пожара.

Члан 5.

Ради спречавања разорног дејства експлозије услед кратког споја или другог квара у електроенергетском постројењу, морају се применити мере за растерећење од прекомерног притиска и за безбедно усмеравање експлозивног таласа из уређаја, односно просторија. У ове мере спадају: постављање сигурносних мембрана на мерне трансформаторе или одушника на енергетске трансформаторе, постављање сигурносних поклопаца на лимене префабриковане ћелије разводних постројења, постављање сигурносних мембрана на поједине делове разводног постројења изолованог сумпор-хексафлуоридом (SF₆) и сличне мере.

Члан 6.

У електроенергетским постројењима која садрже трансформаторе или апарате са уљем или другим изолационим течностима мора се спречити продирање уља, односно других изолационих течности у водотокове, водне захвате или канализацију и канале главних и помоћних струјних кола односног постројења.

2. Избор локације и диспозиције електроенергетског постројења

Члан 7.

Електроенергетска постројења високог напона морају се сместити тако да се спречи ширење пожара на суседне зграде (објекте), и то:

1) у посебну зграду (објект) која служи искључиво за смештај електроенергетског постројења;

2) у оквиру зграде (објекта) која служи и за друге намене;

3) на отворен простор.

Члан 8.

Ако се електроенергетско постројење високог напона поставља у зграду која служи искључиво за смештај електроенергетског постројења, диспозиција постројења и размештај делова постројења и уређаја подложних пожару морају се извести тако да се онемогући ширење пожара на суседне зграде (објекте) које не припадају овом постројењу.

Члан 9.

Вентилациони отвори и канали просторија у које су смештени енергетски трансформатори и електричне ротационе машине морају бити тако изведени да евентуални пламен и гасови не угрожавају људе и суседне објекте.

Члан 10.

Ако постоји опасност ширења пожара кроз кабловске канале и ровове, мора се извршити њихово противпожарно заптивање. Заптивање се мора извршити и при уласку и изласку кабловских канала из зграде, односно пожарних сектора. Противпожарно заптивање изводи се помоћу песка или неког другог негоривог материјала, коришћењем ватроотпорних премаза за каблове или слично.

Члан 11.

Енергетски трансформатори појединачне називне снаге до 1 600 kVA могу се сместити у исту просторију у коју се постављају други делови припадајућег електроенергетског постројења (блок високог напона, нисконапонска табла и слично), без постављања посебних преграда.

Члан 12.

Енергетски трансформатори појединачне називне снаге изнад 1 600 kVA смештени у зграде (објекте) морају се поставити појединачно у просторије које чине пожарне секторе.

Члан 13.

За заштиту и спасавање у случају пожара или експлозије, као и за успешно гашење пожара морају се обезбедити што је могуће краћи и сигурнији путеви за евакуацију.

Члан 14.

Степеништа морају бити постављена одвојено од погонских просторија електроенергетских постројења и морају бити заштићена од дејства ватре и експлозије, или се мора поставити засебно помоћно степениште.

Степеништа се морају проветравати.

Члан 15.

Излази за евакуацију из постројења морају бити тако пројектовани, односно изграђени да ни једно место у постројењу не буде удаљено више од 20 m од излаза на безбедан простор. Излази за евакуацију морају се јасно обележити.

Члан 16.

Врата погонских просторија, као и врата на путевима који воде од тих просторија до степеништа и на безбедан простор морају се отворити у смеру излажења, а отварање врата са унутрашње стране мора бити лако изводљиво, без употребе кључа или алата. Врата морају бити отпорна према пожару.

Члан 17.

Ако енергетски трансформатор има нараву за ис-

пуштање уља у случају пожара, ова направи се мора отворити са противпожарно заштићеног места.

Члан 18.

Ако се електроенергетско постројење високог напона поставља у зграду која служи и за друге намене, делови постројења подложни пожару морају се сместити у посебне пожарне секторе чији периферни зидови, таванице и подови морају имати пожарну отпорност од најмање 90 минута. Врата између пожарних сектора морају имати пожарну отпорност од најмање 30 минута.

Изузетно од става 1. овог члана, ако се електроенергетско постројење високог напона поставља у стамбену или пословну зграду, болницу, обданиште, школу, робну кућу, затворену велику гаражу или спортски објект, делови постројења подложни пожару морају се сместити у посебне пожарне секторе чији периферни зидови, таванице и подови морају имати пожарну отпорност од најмање три сата, а врата између пожарних сектора морају имати пожарну отпорност од најмање 60 минута.

Пожарни сектори морају имати приступ са слободан простора или из просторије која је лако приступачна са спољне стране. Врата која воде на слободан простор морају бити од негоривог материјала.

Изузетно од става 1. овог члана, дозвољено је да се електроенергетско постројење са трансформаторима појединачних називних снага до 1 600 kVA смести у фабричку халу, под условом да су примењене ефикасне мере за заштиту од појаве и ширења пожара.

Члан 19.

Ако се електроенергетско постројење високог напона поставља на отворен простор, уљни трансформатори морају бити удаљени од суседних зграда према следећој табели:

Трансформатор називне снаге MVA	Најмања удаљеност m
до 10	3
преко 10 до 40	5
преко 40 до 200	10
преко 200	15

Ако се електроенергетско постројење високог напона поставља на отворени простор у близини стамбене или пословне зграде, болнице, обданишта, школе, робне куће, затворене велике гараже или спортског објекта, удаљености из табеле става 1. овог члана морају се повећати двоструко.

Ако се удаљености из ст. 1. и 2. овог члана не могу остварити, заштита од ширења пожара мора се предвидети преградним зидом:

- пожарне отпорности од 90 минута;
- висине до горње ивице дилатационог суда трансформатора;
- дужине која одговара дужини, односно ширини сливног левка (каде) испод трансформатора, зависно од положаја трансформатора у односу на суседни објект (зграду).

Изузетно од става 1. овог члана, за трансформаторске станице смештене на стубу, удаљеност енергетског трансформатора од суседних зграда (објекта) мора да износи најмање 3 m.

Члан 20.

Ако се енергетски трансформатори постављају на отворен простор без међупростора, морају се одвојити ватроотпорним зидовима.

Члан 21.

Енергетски трансформатори морају се поставити тако да се омогући што лакши приступ возилима за гашење пожара.

3. Одвођење уља**Члан 22.**

Сваки енергетски трансформатор или уређај који појединачно садржи више од 1 000 kg уља мора имати сабирну уљну јаму за брзо одвођење или сакупљање уља. Сабирна уљна јама састоји се од сливног левка (каде), решетке, уљне јаме, одвода и слично.

Члан 23.

Сабирна уљна јама изводи се испод енергетског трансформатора или уређаја или на неком другом погодном месту у оквиру електроенергетског постројења или ван њега, зависно од расположивог простора и локалних услова.

Члан 24.

Сабирна уљна јама изводи се или појединачно, испод сваког енергетског трансформатора или уређаја, или као заједничка јама, кад се иста сабирна уљна јама користи за више трансформатора.

Члан 25.

Ако се сабирна уљна јама поставља изван места на коме се налази енергетски трансформатор или уређај, начин њеног извођења бира се зависно од локалних услова. Јама се повезује са сливним левком (кадом) испод штићеног трансформатора или уређаја, помоћу одговарајућег одвода.

Ако се сабирна уљна јама налази на отвореном простору, дозвољено је да уље у њој директно понире у земљу или да се као сабирна уљна јама користи отворени ров. Услов за овакво одвођење уља је да се земља натопљена уљем може уклонити и заменити новим слојем земље и да изливена количина уља ни у ком случају не може да продре у водотокове, водне захвате или канализацију и у канале за каблове главних и помоћних струјних кола односног постројења.

Члан 26.

Сабирна уљна јама мора имати такву запремину да може да прими укупну количину уља коју садржи енергетски трансформатор или уређај.

Ако сабирна уљна јама служи за више енергетских трансформатора или уређаја, њена запремина мора бити таква да прими укупну количину уља енергетског трансформатора или уређаја који садржи највише уља.

Члан 27.

Сабирна уљна јама изводи се тако да запаљено уље које истиче из енергетског трансформатора или направе не може горети у јами. То се постиже постављањем слоја шљунка или туцаника на металну решетку или мрежу, којом се јама одваја од околног простора, или коришћењем довољно дугог и погодне обликованог одвода, који спаја сливни левак (каду) и сабирну уљну јаму.

Члан 28.

Сабирна уљна јама мора се извести тако да атмосферске или подземне воде не ометају намену коју она има.

Члан 29.

Ако енергетски трансформатор или уређај садржи до 1 000 kg уља, извођење сабирне уљне јаме није обавезно, а уместо сабирне уљне јаме могу се користити следеће мере заштите:

1) ако се електроенергетско постројење налази у згради (објекту) која служи и за друге намене, просторија у којој је постављен енергетски трансформатор или уређај мора имати довољно издигнут праг на вратима тако да целокупна количина уља у случају изливања остане унутар просторије. Под ове просторије, као и зидови до висине прага на вратима морају бити непропусни за уље;

2) ако се електроенергетско постројење налази на отвореном простору, у посебној згради (објекту) која служи

искључиво за такву намену, као и у посебној јами изван зграде (објекта), дозвољено је да се уље разлива испод и око трансформатора и да директно понире у земљу, под условом да су испуњени услови из члана 25. став 2. овог правилника.

4. Откривање и јављање пожара**Члан 30.**

У зградама са електроенергетским постројењима називног напона од 110 kV и више, односно називне снаге од 20 MVA и веће, мора се обезбедити рано откривање пожара помоћу уређаја за аутоматско откривање и јављање пожара.

Уређаји за аутоматско откривање и јављање пожара морају се уградити и у просторије у којима се налазе опрема и уређаји од којих битно зависи рад електроенергетског постројења или електроенергетског система као целине, на пример диспечерски и рачунски центри, командне сале и слично.

Члан 31.

Уређаји за аутоматско откривање и јављање пожара морају се уградити у све просторије у подручју једног пожарног сектора. Сигнал појаве пожара мора се проследити диспечерском центру или одговарајућем центру контроле и управљања.

5. Уређаји за гашење пожара**а) Покретни апарати и справе за гашење пожара****Члан 32.**

За гашење пожара на електроенергетским постројењима и уређајима примењују се покретни апарати и справе за гашење који су према техничком упутству предвиђени за гашење пожара на електричним инсталацијама.

За електроенергетска постројења називне снаге до 1 600 kVA без особља, постављање ових апарата у постројење није обавезно.

Члан 33.

Покретни апарати и справе за гашење који се смеју употребавати за гашење пожара електричних уређаја под напоном морају бити једнообразно и упадљиво означени натписом: „Употреба дозвољена за гашење под напоном“.

Члан 34.

Апарати и справе за гашење пожара код којих је средство за гашење електрично проводљиво не смеју се мешати непосредно уз електричне уређаје.

Апарати и справе из става 1. овог члана морају имати ознаку да се не смеју употребавати за гашење пожара на електричним уређајима под напонем.

Члан 35.

За гашење мањих пожара на тлу (нпр: мањих количина запаљеног разливеног уља, каблова и слично) може се, уз остале одговарајуће справе и средства, употребити и сув песак, који се чува на одређеним местима у одговарајућим посудама, заједно са припадајућом лопатом.

Песак се може употребити и за подизање мањих насипа ради спречавања ширења разливеног и евентуално запаљеног уља.

Члан 36.

Апарати и справе за гашење пожара у електроенергетским постројењима не смеју се заносити из просторија у које су постављени нити је дозвољена њихова употреба у друге сврхе.

б) Стабилни уређаји за гашење пожара**Члан 37.**

Енергетски трансформатори и електричне ротационе

машине називних снага преко 40 MVA по јединици, смештени у зградама, морају имати стабилне уређаје за гашење пожара.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, стабилне уређаје за гашење пожара не морају имати цевни генератори, електричне ротационе машине хлађене водоником, као и друге електричне ротационе машине које имају изолацију која је незапаљива или не подржава горење, а код којих је примењен систем за правовремено откривање пожара.

Енергетски трансформатори који се налазе у издвојеним електроенергетским постројењима на отвореном простору не морају се штитити стабилним уређајима за гашење пожара под условом да је положајем (локацијом) енергетских трансформатора или постављањем ватросталних преграда спречено ширење пожара на суседна насеља или значајне објекте.

Члан 38.

При аутоматском активирању стабилног уређаја за гашење пожара, систем преноса команде за главни запорни вентил (направу) мора бити поуздан, а изводи се помоћу одговарајућих електричних, механичких, хидрауличних или пнеуматских направа.

Активирањем стабилног уређаја за гашење пожара мора се дати звучни сигнал узбуне.

Ако се команда преноси електричним путем, као извор напона користи се посебно струјно коло акумулаторске батерије.

Члан 39.

Активирањем стабилног уређаја за гашење пожара мора се извршити аутоматско одвајање енергетског трансформатора или електричне ротационе машине од електроенергетске мреже. Поред тога, мора се извршити разматсавање и искључење погона електричне ротационе машине (нпр: искључење довода воде припадајуће водене турбине, односно довода паре припадајуће парне турбине и сл.), односно искључење вентилатора енергетског трансформатора.

Члан 40.

Активирање стабилног уређаја за гашење пожара из члана 39, односно пренос команде на главни запорни вентил (направу) из члана 38. овог правилника изводи се, по правилу, тако да се захтева претходно деловање основних електричних заштита електричне ротационе машине или енергетског трансформатора (диференцијална заштита, Бухолцова заштита и сл.).

Члан 41.

Поред аутоматског активирања уређаја за гашење пожара, мора постојати могућност за његово независно и непосредно ручно активирање.

Направа за ручно активирање уређаја за гашење пожара (дугме, ручица и слично) мора се налазити на уочљивом, лако приступачном и заклоњеном месту, у близини заштићеног постројења. Ова направа мора бити означена на упадљив начин.

Ако постоји могућност да се направа за ручно активирање уређаја за гашење пожара нехотично активира, треба предвидети две узастопне операције за њено активирање (нпр: разбијање стакла и притисак на дугме).

Члан 42.

Све направе за руковање стабилним уређајем за гашење пожара морају бити упадљиво и јасно означене одговарајућим бојама и натписима, са ознакама њихових потонских положаја. На прилазима до тих направа треба, по потреби, поставити и посебне натписе (путоказе).

Члан 43.

Размаци између делова под напонам електроенергетског постројења и делова стабилног уређаја за гашење пожара морају одговарати прописима о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1 000 V.

Члан 44.

Делови стабилног уређаја за гашење пожара морају бити заштићени од превисоког напона додира према прописима о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона.

Члан 45.

Ако у електроенергетском постројењу постоји опасност од експлозије, делови стабилног уређаја за гашење пожара који су битни за гашење морају се заштитити од експлозије погодним смештајем, одговарајућом конструкцијом или одговарајућим мерама за смањење дејства експлозије.

Члан 46.

Ако је постројење заштићено стабилним уређајем за гашење пожара распршеном водом, мора постојати могућност одвођења воде, како се вода испуштена из уређаја не би разливала на делове постројења.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о техничким прописима за специјалну заштиту електроенергетских постројења од пожара („Службени лист СФРЈ”, бр. 16/66, 58/72 и 24/75).

Члан 48.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”.

Бр. 06/01-93/147
8. јуна 1990. године
Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Верољуб Танасковић, с. р.

1088.

На основу члана 81. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 37/88), а по прибављеном мишљењу Савезног секретаријата за пољопривреду и у споразуму са савезним секретаром за рад, здравство, борачка питања и социјалну политику, директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О КВАЛИТЕТУ ПРОИЗВОДА ОД ВОЋА, ПОВРЋА И ПЕЧУРКИ И ПЕКТИНСКИХ ПРЕПАРАТА

Члан 1.

У Правилнику о квалитету производа од воћа, поврћа и печурки и пектинских препарата („Службени лист СФРЈ”, бр. 1/79 и 20/82) у члану 2. став 4. после речи: „производње производа” додају се зарез и речи: „основне састојке према опадајућем редоследу употребљених количина”.

Члан 2.

У члану 5. став 2. тачка 3. мења се и гласи:

„3) датум производње и рок употребе или само „употребљиво до” или да је производ употребљив до првог дана наредног означеног месеца или тромесечја, односно године.”

Тачка 9. брише се.
Досадашња тачка 10. постаје тачка 9.
Став 5. мења се и гласи:

„Слова којима су одштампани назив производа и фирма, односно име произвођача морају бити већа од сло-